

GRUNDVANDSREDEGØRELSE

TIL KOMMUNEPLAN 2025

INDHOLDSFORTEGELSE

1. INDLEDNING	2
1.1 Indhold i grundvandsredegørelsen	2
2. OMRÅDEUDPEGNINGER OG EKSISTERENDE BYMØNSTER	3
2.1 OSD og Indvindingsoplande	3
2.2 Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	3
2.3 NFI og Indsatsområder	4
2.4 Bymønstre i forhold til OSD, NFI og indvindingsoplande	6
3. GRUNDVANDSRESSOURCEN	8
3.1 Status for grundvandskortlægningen	8
3.2 Grundvandsressourcens naturlige beskyttelse og kvalitet	8
3.3 Grundvandsdannelse og grundvandsressourcens størrelse	9
3.3.1 Overvågning af grundvandspotentialet	10
4. FORSYNINGSSTRUKTUR	11
5. FORHOLD TIL ANDEN PLANLÆGNING	12
5.1 Vandområdeplaner	12
5.2 Klimatilpasningsplan	13
5.3 Indsatsplaner	14
5.4 Kommuneplan	15
5.6 Spildevandsplan	16
6. BYUDVIKLING	17
7. RESTRUMMELIGHED	18
8. REFERENCER	18

1. INDLEDNING

Denne grundvandsredegørelse er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelse om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse /1/ og den tilhørende Vejledning med bilag /2/ af januar 2017.

Grundvandsredegørelsen er jf. Planlovens § 11 e en del af baggrundsmaterialet til kommuneplanen og skal give et samlet overblik over drikkevandsinteresserne i kommunen og deres sårbarhed. Dermed indgår redegørelsen som en vigtig forudsætning for kommuneplanlægningen og den afvejning, der skal foretages, når der udlægges nye arealer til aktiviteter, som kan medføre en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

Redegørelsen gælder for planlægning af særligt grundvandstruende aktiviteter eller arealanvendelse inden for OSD og indvindingsoplande uden for disse, samt inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Eksempler på grundvandstruende aktiviteter er virksomheder med oplag og anvendelse af forurenende stoffer, som udgør en risiko for forurening af grundvandet. Stofferne kan f.eks. være olie- og benzinprodukter, flydende affald, organiske opløsningsmidler, fenoler og tungmetaller. Virksomhedstyperne kan være biogasanlæg, genbrugspladser, depoter, maskinværksted eller benzinstationer (listen er ikke udtømmende). Boligområder er ikke grundvandstruende aktiviteter.

Såfremt der i grundvandsredegørelsen er godtgjort, at lokalisering uden for OSD og indvindingsoplande uden for OSD er undersøgt og ikke fundet muligt, samt at faren for forurening af grundvandet kan forebygges ved tekniske tiltag i lokalplanen, kan kommunalbestyrelsen dog placere aktiviteter, der medfører væsentlig fare for forurening af grundvandet, inden for OSD eller indvindingsoplande.

1.1 Indhold i grundvandsredegørelsen

Grundvandsredegørelsen omfatter en beskrivelse af grundvandsressourcens kvantitet, kvalitet og naturlige beskyttelse inden for OSD og indvindingsoplande i Høje-Taastrup Kommune, hvor også det nuværende bymønster og restrummelighed samt muligheden for alternative placeringer er vurderet.

Redegørelsen indeholder kort som viser beliggenheden af OSD, indvindingsoplande, følsomme indvindingsområder (NFI og IO) og BNBO. Derudover omfatter redegørelsen en beskrivelse af vandforsyningsstrukturen, inddragelse af vandområdeplaner, indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse mv.

2. OMRÅDEUDPEGNINGER OG EKSISTERENDE BYMØNSTER

2.1 OSD og Indvindingsoplande

Områder med særlige drikkevandsområder (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD udgør rygraden i den fremtidige vandforsyning i Danmark, og områderne skal derfor beskyttes mod forurening.

Hele Høje-Taastrup Kommune er udpeget som særligt drikkevandsområde.

Store dele af den østlige og nordlige del af kommunens areal er dækket af indvindingsoplande til almene vandforsyninger. Indvindingsoplandene omfatter arealer, hvor der strømmer grundvand til de almene vandværkers indvindingsboringer. Størrelsen af indvindingsoplandene er beregnet ud fra den tilladte indvindingsmængde. Den østlige del af kommunen, er præget af opadrettet gradient fra kalken til vandløb, søer og vådområder, og er derfor ikke egnet til placering af nye kildepladser.

På figur 1 er vist indvindingsoplande i Høje-Taastrup Kommune. I Høje-Taastrup Kommune foregår der en del afværgeoppumpninger og grundvandssænkninger. Disse oplande er ikke vist på figur 1, som alene viser aktuelle indvindingsoplande til almene vandforsyninger.

2.2 Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

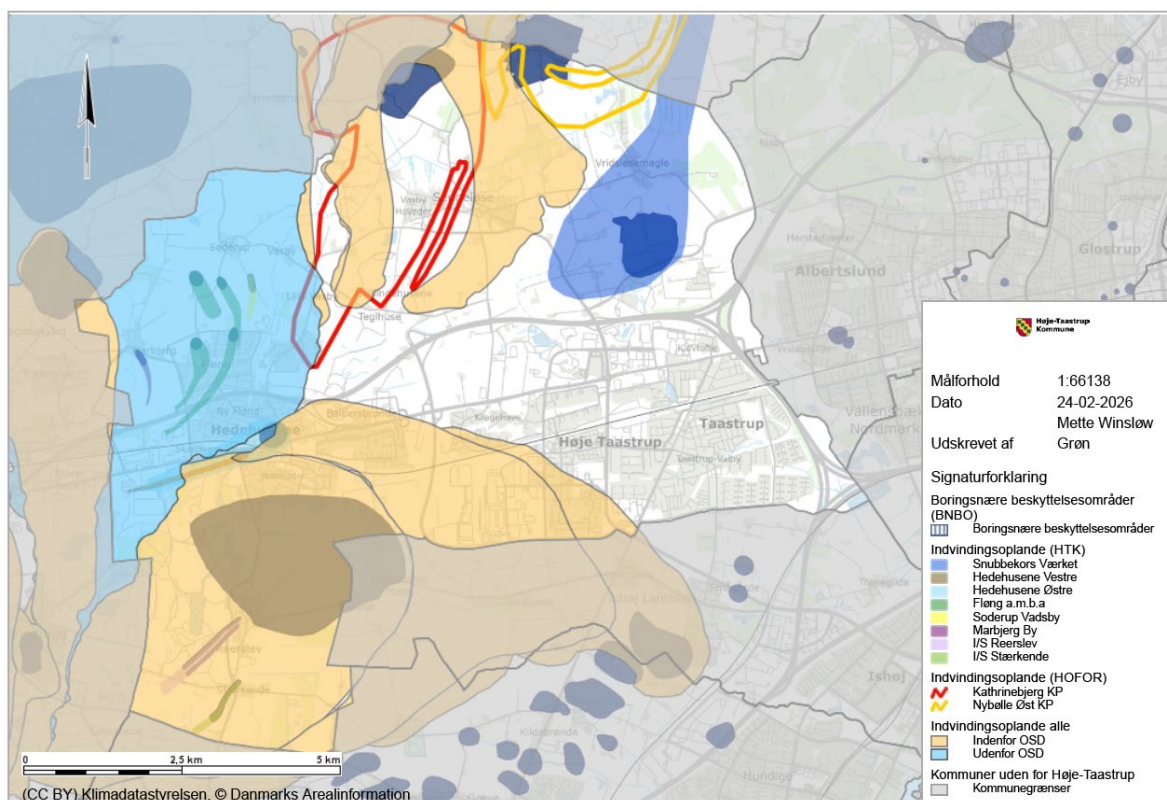
Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) er et nærområde omkring en vandværksboring, som kan nyde særlig beskyttelse og hvor vandkvaliteten overvåges med henblik på at opdage evt. forurening inden den forurener vandværksboringen. Zonens udbredelse er afhængig af geologi, indvindingsmængde, naturlig beskyttelse og grundvandsmagasinet's egenskaber.

Miljøministeriet har den 1. januar 2020 udstedt en ny bekendtgørelse om 'Vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning' som led i Regeringens Pesticidstrategi 2017-2021 samt tillægsaftale hertil. Målet er at opnå pesticidfri dyrkning på landbrugsarealer i BNBO.

Der er 16 boringsnære beskyttelsesområder til almene vandforsyninger i Høje-Taastrup Kommune, som fordeler sig på 4 kildepladser tilhørende HOFOR (Marbjerg, Katrinebjerg, Nybølle Øst og Solhøj Kildeplads), 1 kildeplads tilhørende HTK Forsyning A/S (Snubbekors Værket), samt 7 mindre vandværker, hvor nogle har flere boringer og dermed kan have flere BNBO'er. Inden for 9 af de 16 BNBO'er drives der landbrug med potentiel anvendelse af pesticider.

Kommunalbestyrelsen i Høje-Taastrup Kommune vedtog i august 2020 at der skal udarbejdes risikovurderinger af alle BNBO beliggende i erhvervsmæssige landbrugsområder og i 2023 i forbindelse med akutplanen for BNBO blev der indført en pligt til at Kommunen skulle beskytte BNBO med påbud, der skal træde i kraft i september 2025, hvis ikke der har kunnet opnås beskyttelse af BNBO gennem frivillige aftaler om sprøjtefri drift. Figur

1.1.

Figur 1. Boringsnære beskyttelsesområder og indvindingsoplande til almene vandforsyninger.

2.3 NFI og Indsatsområder

Nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) afgrænses inden for OSD og indvindingsoplande, hvor det øverste primære grundvandsmagasin har stor nitratsårbarhed, og hvor der samtidig sker nogen eller stor grundvandsdannelse til magasinet. De områder, hvor grundvandsmagasinet har nogen nitratsårbarhed, og der samtidig sker nogen eller stor grundvandsdannelse til magasinet, afgrænses som udgangspunkt som NFI.

Udpegningen af NFI er baseret på tykkelsen af beskyttende lerlag, de vandkemiske forhold i grundvandsmagasinet samt strømningsgradienten til og fra grundvandsmagasinet. Områder med en begrænset tykkelse af beskyttende lerlag, oxiderede vandtyper og nedadrettede gradienter er således særligt sårbare.

Det er Staten der reviderer udpegningen af NFI løbende i form af tilhørende bekendtgørelser. Til forskel fra OSD, der dækker store sammenhængende områder, og hele Høje-Taastrup Kommune, er NFI mere varierende i størrelse. NFI ses som mere spredt og pletvist forekommende arealer i kommunen.

Inden for NFI kan der udpeges indsatsområder (IO), hvor en særlig indsats til beskyttelse af vandressourcen er nødvendig. På Figur 2 er NFI og IO vist sammen med BNBO og indvindingsoplande.

2.4 Bymønstre i forhold til OSD, NFI og indvindingsoplande

Byområder udgøres af de tre stationsbyer: Taastrup, Høje Taastrup og Hedehusene, samt de to øvrige byer Sengeløse og Reerslev/Stærkende. Al bymæssig bebyggelse og arealanvendelse til bymæssige funktioner - herunder også rekreative anlæg af bymæssig karakter - skal principielt lokaliseres i byområdet. Det skal generelt tilstræbes, at der i byudviklingen fastholdes en skarp grænse mellem by og land. Hele kommunen er udlagt som OSD, og dele af byområderne, herunder særligt Hedehusene, er beliggende inden for indvindingsoplande til almene vandforsyninger. Store dele af byområderne Hedehusene og Reerslev samt den sydlige del af Sengeløse er beliggende i NFI. Derudover er også et lille hjørne i den nordøstlige del af Taastrup beliggende i NFI.

I Taastrup, Høje Taastrup og Hedehusene kan der placeres byfunktioner, som er mere henvendt til lokalområdet og opland, og som har fordel af beliggenhed i nærhed til kollektiv trafik og hovedfærdselsårer. Der kan planlægges for ny byzone inden for kommunens udlæg til byområde i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser og lovgivning.

Sengeløse og Reerslev/Stærkende er øvrige byzone-byer. Her kan placeres funktioner og detailhandel af lokal karakter. Der kan udelukkende planlægges for udvidelse af byerne i begrænset omfang.

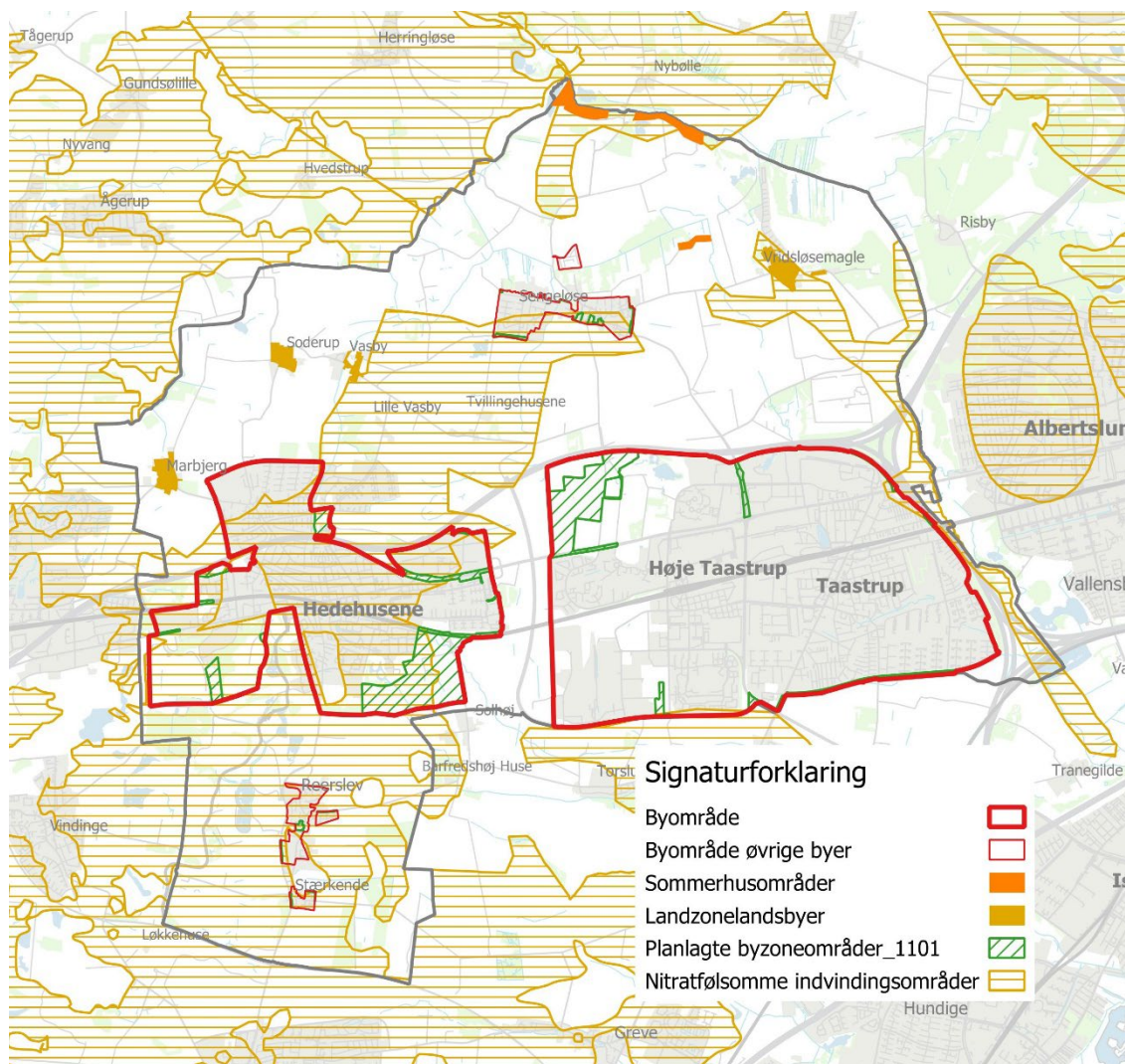
Landområdet udgøres af de øvrige arealer i kommunen, som rummer blandt andet: Sommerhusområder, områder til kolonihaver, landzonelandsbyer samt øvrige arealer, som ikke er byområder. Landområderne skal friholdes for bymæssig bebyggelse og fortrinsvis forbeholdes jordbrugsmæssig udnyttelse samt rekreative funktioner af ikke-bymæssig karakter.

Marbjerg, Soderup, Vasby og Vridsløsemagle er landzonelandsbyer, hvor der kun kan foregå en begrænset tilvækst af boliger. Landsbyerne kan anvendes til bolig- og erhvervsmæssige formål efter nærmere retningslinjer fastlagt i rammerne for lokalplanlægningen. Den sydlige halvdel af Vridsløsemagle og den sydøstligste del af Vasby er beliggende i NFI.

De bynære rekreative områder kobles til byen i form af grønne kiler, stier og sammenhæng i beplantning. Visse landområder - omfattende landzonelandsbyer, sommerhusområder og kolonihaver, samt enkeltområder i det åbne land - indtager en særlig status m.h.t. byggemuligheder. For disse områder skal der fastlægges individuelle bestemmelser i kommuneplanens rammer for lokalplanlægningen.

I landområdet kan enkeltstående aktiviteter desuden etableres på baggrund af planlovens bestemmelser for landzoneadministration.

På Figur 3 ses den overordnede arealanvendelse i Høje-Taastrup Kommune.

Figur 3. Overordnede arealanvendelse iht. Kommuneplan 2025.

3. GRUNDVANDSRESSOURCEN

Grundvandsressourcen i Høje-Taastrup Kommune er generelt sårbar over for forurening fra overfladen. I det tidligere Københavns Amt blev hele kommunens areal således prioriteret som en del af det vigtigste område at få kortlagt i forhold til ressourcens sårbarhed. Dette skyldtes både at ressourcen er sårbar, men også at der er store indvindingsinteresser i området.

3.1 Status for grundvandskortlægningen

I Danmark har vi en national målsætning om at vores drikkevandsforsyning, så vidt muligt, skal være baseret på rent grundvand. For at beskytte vores grundvand vedtog folketetinget i 1999, at gennemføre en kortlægning af de vigtigste grundvandsområder i landet. Formålet med kortlægningen er at sikre nuværende og fremtidig drikkevandsforsyning.

Det er staten, der gennemfører kortlægningen, der efterfølgende anvendes som datagrundlag til udarbejdelse af indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse i de kortlagte områder. Derimod er det kommunerne, der udarbejder indsatsplanerne. Indsatsplanerne skal udarbejdes for alle områder, der er udpeget som Område med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD).

Den statslige grundvandskortlægning i Høje-Taastrup Kommune er geografisk inddelt i tre dele: Ishøj-Solhøj indsatsområde, Taastrup Nord indsatsområde og Nybølle Indsatsområde. Taastrup Nord Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse blev vedtaget i 2010 /3/, og er udarbejdet i samarbejde med Egedal og Albertslund Kommune. Ishøj-Solhøj Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse blev vedtaget i 2018 og er udarbejdet i samarbejde med Ishøj Kommune /4/. Nybølle Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse er under udarbejdelse.

Statens grundvandskortlægning er ved at opstille en ny grundvandsmodel for Høje Taastrup Kommune og der forventes i samme ombæring at blive kortlagt nye SGO-områder i 2027. Staten kortlægger som noget nyt, de sårbare grundvandsdannende områder (SGO), der angiver arealer hvor størstedelen af grundvandsdannelsen sker, til de magasiner hvorfra der indvindes grundvand til drikkevandsformål. Der vil dermed blive et godt vidensgrundlag til at vurdere grundvandets sårbarhed i kommunen, der kan indarbejdes i kommunens indsatsplaner. I forbindelse med de indsatsplaner, der allerede er vedtaget og er under udarbejdelse, er der allerede taget initiativer til at sikre en fremadrettet beskyttelse af grundvandsressourcen i kommunen.

3.2 Grundvandsressourcens naturlige beskyttelse og kvalitet

Den primære grundvandsressource i Høje-Taastrup Kommune findes i sandlag i den sydvestlige del af kommunen og i kalken i den øvrige del af kommunen. Grundvandsressourcen er overlejret af moræneler med tykkelser, der typisk varierer mellem 5 og 20 meter. Mange steder forekommer der indslag af sand og grus i moræneleret. Hvor lerlagene er tykke, er den naturlige beskyttelse størst. Moræneleret er dog opsprækket især i den øvre del, hvilket øger sårbarheden, særligt i forhold til miljøfremmede stoffer.

Grundvandet er generelt oxideret i områder med ringe lerdække og omkring de store kildepladser, hvor indvindingen tidligere har sænket grundvandsspejlet betydeligt. I øvrige områder er grundvandet svagt reduceret med et forhøjet sulfatindhold.

Arealanvendelsen er ikke præget af intensivt landbrug med anvendelse af store mængder gødning og sprøjtemidler. Der er gjort fund af både nitrat og sprøjtemidler i kalken i den nordlige del af kommunen, og fund af pesticider i mange af kommunens vandforsyningsboringer, dog som regel under eller lige på grænseværdien. Nitrat vurderes ikke at udgøre den største trussel mod den fremtidige indvinding med den nuværende arealanvendelse.

Lossepladser placeret i tidligere mergelgrave og grusgrave samt forureninger fra tidligere industri udgør derimod den største trussel. Der er mange forureninger med olie-stoffer i kommunen, men disse vurderes ikke at udgøre en særlig trussel mod grundvandsressourcen i kommunen. Derimod vurderes forureninger med PFAS og klorerede opløsningsmidler at kunne udgøre en reel trussel over for grundvandsressourcen. I grundvandskortlægningen er der fokuseret på udbredelsen af de klorerede opløsningsmidler, og i de indsatsplaner, som allerede er udarbejdet for Ishøj-Solhøj og Taastrup Nord, har oprydning og monitoring af

klorerede opløsningsmidler også udgjort de væsentligste indsatser. I sommeren 2021 sænkede Miljøministeriet kvalitetskriteriet for drikkevand for sum 4 PFAS til 2 ng/L, 50 gange lavere end hidtidige grænseværdi på 01. µg/L. Herudover arbejder Region Hovedstaden fortsat på at prioritere undersøgelse og oprydning på kortlagte ejendomme, hvor der er påvist klorerede opløsningsmidler.

Indvindingen i kommunen toppede for ca. 40 år siden, og medførte på dette tidspunkt et betydeligt fald i grundvandspotentialet, hvilket efterfølgende har resulteret i frigivelse af de naturligt forekommende stoffer nikkel og sulfat til grundvandet. Der ses stadig et forhøjet niveau af disse stoffer på flere kildepladser i kommunen, men faldet i indvindingsmængderne og en mere stabil drift af indvindingsboringerne har medført, at disse stoffer nu ligger på et stabilt niveau under grænseværdierne for drikkevand.

3.3 Grundvandsdannelse og grundvandsressourcens størrelse

Den del af nedbøren, der siver ned som grundvand, strømmer vertikalt gennem et eller flere lerlag for at ende i et sandlag eller til sidst i kalken, hvorfra det strømmer til enten indvindingsboringer eller vandløb, søer og vådområder. Der er tykke sandmagasiner i den sydvestlige del af kommunen, mens tykkelsen er ringe i resten af kommunen. Kalken findes under sandmagasinerne, og er udbredt i hele kommunen. Den overordnede grundvandsstrømning i kalken er fra sydvest mod nord og øst.

Ifølge NIRAS, som har varetaget beregninger med kommunens grundvandsmodel /5/, er den årlige gennemsnitlige grundvandsdannelse i det åbne land på ca. 200 mm/år, mens den er på ca. 100 mm/år i byzoner, som følge af de befæstede arealer, der medfører, at en væsentlig del af nedbøren ledes direkte til kloakker og vandløb /6/.

Høje-Taastrup kommunes areal er 78 km², hvoraf ca. 1/3 er befæstede byzone (26 km²) og 2/3 ubefæstede landzone (52 km²). Med den årlige gennemsnitlige grundvandsdannelse i det åbne land på ca. 200 mm/år og ca. 100 mm/år i byzonerne, vil den årlige grundvandsdannelse i kommunen blive i størrelsesordenen på ca. 13 mio. m³/år /6/.

I Høje-Taastrup Kommune er der 7 almene vandværker; der har tilladelse til at indvinde i alt ca. 1,6 mio. m³ pr. år fra deres borer og kildepladser. Endvidere har HOFOR flere kildepladser i Høje-Taastrup Kommune, hvor Katrinebjerg Kildeplads har en tilladelse på 1,2 mio. m³ pr. År. Den samlede tilladelse til almen vandforsyning er således ca. 2,8 mio. m³ pr. år.

Høje Taastrup Fjernvarme har også tilladelse til at oppumpe 2,4 mio. m³ grundvand (højtstående) om året i den sydøstlige del af kommunen. De udnytter varmen i vandet til fjernvarmeproduktion. Høje Taastrup Fjernvarme udnytter dog kun ca. halvdelen af tilladelsen og dermed ca. 1.2 mio. m³/år.

Den samlede indvinding/oppumpning af grundvand udgør dermed 4 mio. m³ grundvand om året svarende til ca. 31 % af det grundvand, der dannes.

Derudover har Region Hovedstaden også 3 aktive afværgelanlæg i kommunen, som i 2024 til sammen oppumpede ca. 72.000 m³ grundvand.

Dertil kommer, at HOFOR har fem regionale kildepladser (Nybølle Øst, Marbjerg, Solhøj, Thorsbro og Brokilde), samt Ishøj Vandværk og Herringløse Vandværk, der alle har et indvindingsopland der krydser ind over kommunegrænsen og større eller mindre dele ligger i Høje-Taastrup Kommune. Der er ikke viden om hvilke mængder, der præcis indvindes i de dele af indvindingsoplandene, som ligger i Høje-Taastrup Kommune, hvorfor disse ikke er medtaget i beregningen.

Gennem de seneste 10 år har kommunen dog konstateret et stigende grundvandsspejl på 1-2 meter. På trods af de store regionale indvindinger i området vurderes det derfor, at der ikke mangler vand i området.

3.3.1 Overvågning af grundvandspotentialet

Ved at måle grundvandsspejlets dybde i udvalgte borer og forbinde borer, hvor grundvandet står i samme dybde, kan man beregne grundvandsspejlets hældning, og dermed hvilken vej grundvandet strømmer. På baggrund af disse data optegner man et potentialkort.

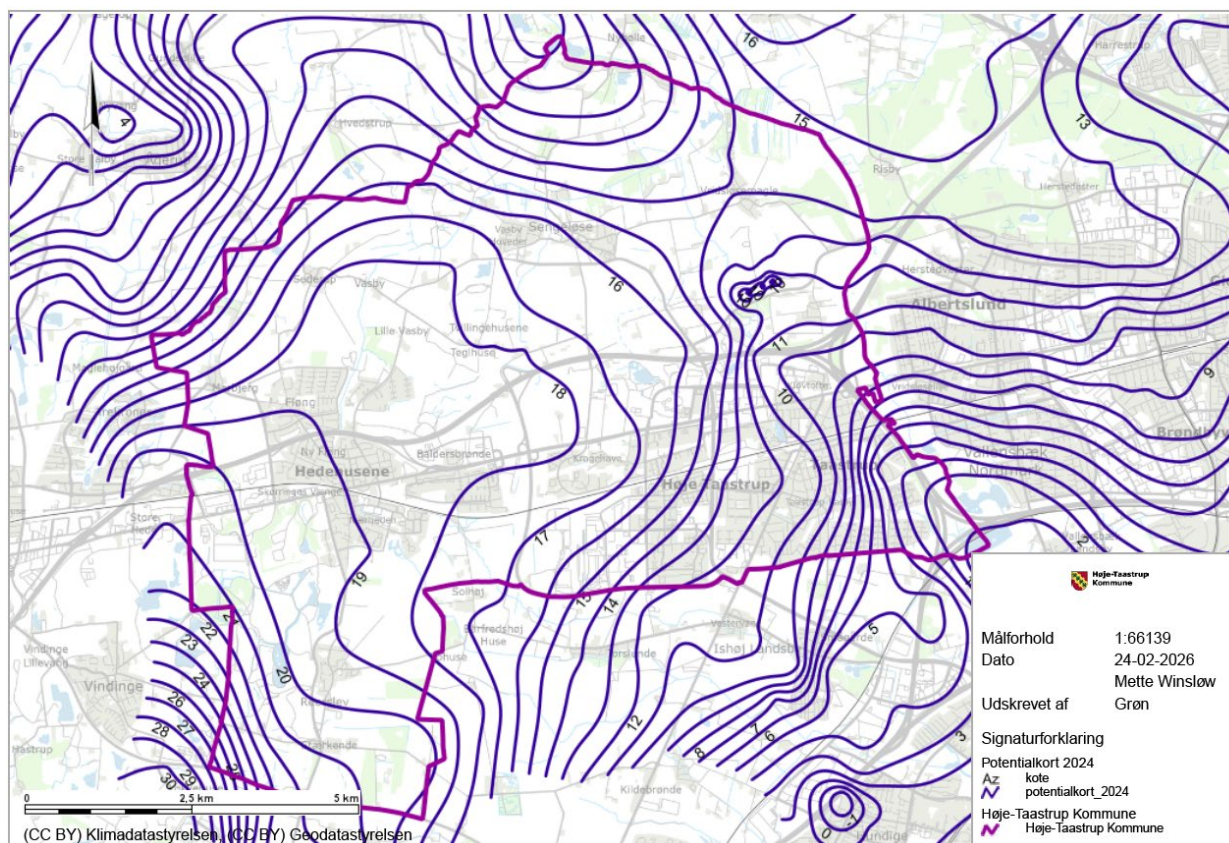
For at følge med i eventuelle ændringer af grundvandsspejlet, pejer Høje-Taastrup Kommune minimum hvert 2. år udvalgte borer og opdaterer potentialkortet.

Resultaterne fra pejerunderne peger på, at grundvandet generelt er steget 1-2 meter i de seneste 10 år. Det stigende grundvandsspejl vurderes at kunne tilskrives en kombination mellem et ændret indvindingsmønster og klimaforandringer i form af mere og kraftigere nedbør. Stigningerne er særlig markante i den nordlige og sydøstlige del af kommunen.

I området ved Fløng strømmer grundvandet mod hhv. nordvest og nord ud af kommunegrænsen mod hhv. Roskilde og Egedal Kommune. I området syd for Hedehusene, Hedeland, Stærkende og Reerslev strømmer grundvandet ind i kommunen fra sydvest. De laveste potentialer ses i området ved Taastrup og Høje Taastrup By, hvor grundvandet strømmer ud af kommunen i sydøst.

Strømningsforholdene i den nordlige, vestlige og sydlige del af kommunen, er stærkt påvirket af HOFORs indvindinger på hhv. Nybølle Øst, Katrinebjerg og Solhøj Kildeplads.

På Figur 4 ses potentialekortet fra pejerunden gennemført i oktober 2024.

Figur 4. Potentialekort Høje-Taastrup Kommune 2024.

4. FORSYNINGSSTRUKTUR

I Høje-Taastrup Kommune får borgere og virksomheder drikkevand fra 7 almene vandværker, hvor forsyningsselskabet HTK Vand A/S er det største. De øvrige vandværker er Fløng Vandværk, Marbjerg Bys Vandværk, Reerslev Vandværk, Soderup-Vadsby Vandværk, Stærkende Vandværk og Vestre Vandværk Hedehusene. Desuden forsynes en del borgere i det åbne land med drikkevand fra deres egen private boring på ejendommen.

HTK Vand A/S driver Snubbekors Værket, som leverer ca. 2,5 mio. m³ vand pr. år til kommunen. Der produceres ca. 1 mio. m³ pr. år fra vandværkets egne borer, mens de resterende 1,5 mio. m³ årligt tilkøbes fra HOFOR, som leverer vand fra Værket ved Thorsbro og Lejre. De øvrige 6 almene vandværker i kommunen indvinder tilsammen ca. 300.000 m³ pr. år.

HOFOR indvinder vand fra Katrinebjerg Kildeplads i Høje-Taastrup kommune, men har også regionale kildepladser i nabokommunerne, som har indvindingsoplande i kommunen. Den regionale vandindvinding og indvinding fra kommunens øvrige vandforsyninger bevirker, at der er fokus på grundvandsbeskyttelse i hele kommunen.

Byrådet har den 27-04-2021 godkendt den seneste vandforsyningsplan /8/, hvor der er lagt op til at udvide forsyningsområderne til almen vandforsyning i kommunen, så langt flere ejendomme på sigt kan blive tilsluttet et alment vandværk. Denne vandforsyningsstruktur skal sikre, at alle borgere og virksomheder kan få rent drikkevand, der overholder gældende lovpligtige kvalitetskrav. Planen er udarbejdet efter forhandling med vandværkerne og skal sikre et fælles grundlag for den fremtidige vandforsyning.

Udvidelsen af forsyningsområder sker i store del af kommunen ved tilslutning af enkeltindvindingsanlæg om mindre almene vandværker til HTK Vand A/S. Tidsplanen for projekterne udarbejdes af kommunen i samarbejde med HTK Vand A/S. Flere mindre vandværker og private borer i den nordlige del af kommunen er allerede blevet tilsluttet forsyningen på grund af miljøfremmede stoffer som nikkel, pesticider og PFAS.

I den sydlige del af kommunen har flere ejendomme med privat boring også problemer med PFAS og vil inden for de kommende år blive tilsluttet Stærkende Vandværk og eventuelt anden almen vandforsyning, som kan være beliggende i en af nabokommunerne. Tilslutning til alment vandværk sker ved kommunalt påbud, hvor der som udgangspunkt kun gives mulighed for dispensation i en kortere årrække ud fra en konkret individuel vurdering.

Kommunen arbejder for at vandforsyningen bliver mere robust og at der etableres nødforbindelsesledninger mellem de mindre vandværker for at sikre forsyningssikkerheden.

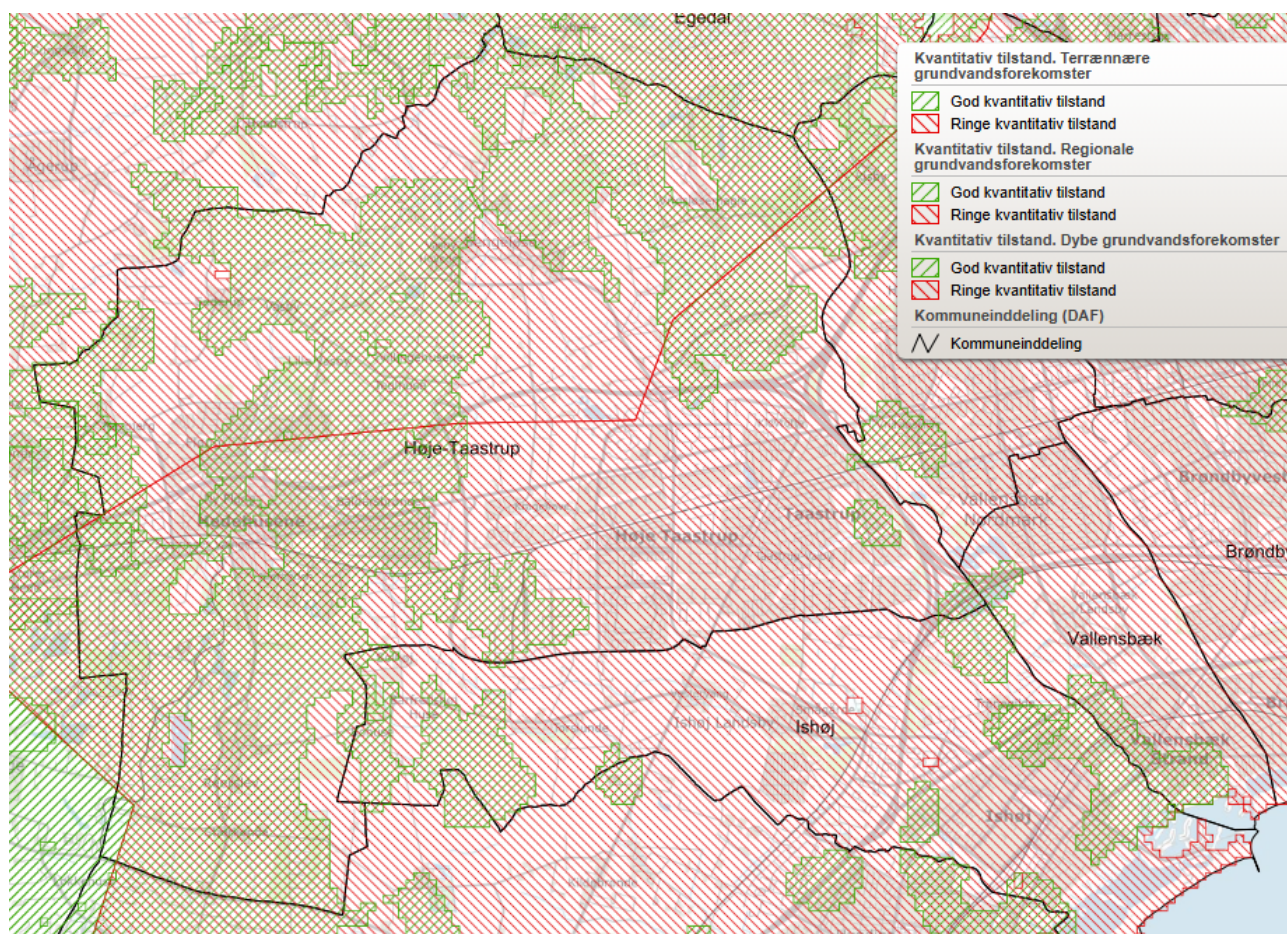
5. FORHOLD TIL ANDEN PLANLÆGNING

5.1 Vandområdeplaner

Jf. Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Sjælland /9/ er Høje-Taastrup Kommune omfattet af Hovedoplandene 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord og 2.4, Køge Bugt.

I Høje-Taastrup Kommune er der 3 grundvandsforekomster, som er omfattet af vandområdeplanerne. Alle grundvandsforekomsterne vurderes at have en ringe kemisk tilstand. Der ses god kvantitativ tilstand i den terrænnære forekomst, mens den dybe forekomst der er udbredt i den nordlige del af kommunen (2.2) og den regionale forekomst i den sydvestlige del af kommunen (2.4), begge ses ringe kvantitativ tilstand. Vandområdernes samlede tilstand vurderes som ringe /9/.

Vandområdernes kvantitative tilstand er vist på Figur 5.

Figur 5. Vandområdernes kvantitative tilstand /10/.

Alle vandværker indvinder fra de dybe eller regionale grundvandsforekomster, som ifølge Vandområdeplanerne har ringe kvantitativ tilstand.

Grundvandets kvantitative tilstand vurderes på baggrund af grundvandets vandbalance, grundvandets påvirkning af overfladevand og terrestrisk natur samt indtrængning af saltvand eller andet i grundvandet /8/.

Vandbalancen er vurderet ud fra den aktuelle, gennemsnitlige indvinding i forhold til den langsigtede grundvandsdannelse på 30 %. I de områder, hvor der er vurderet en dårlig kvantitativ tilstand, er der derfor ifølge Vandområdeplanerne, en overudnyttelse af grundvandsressourcen, idet der i disse områder er

beregnet at der indvindes mere grundvand, end der dannes. Beregninger er dog behæftet med en del usikkerhed.

I områder med dårlig kvantitativ tilstand, vurderes det, i Vandområdeplanerne, ikke umiddelbart muligt at placere nye kildepladser uden, at det vil indvirke på de eksisterende indvindingsoplande eller påvirke krav til vandudveksling i vandløb, søer og vådområder som er fastsat i Vandområdeplanerne /8/.

Høje-Taastrup Kommune har i mange år gennemført årlige pejlerunder i hele kommunen, og resultaterne af disse peger på, at grundvandet generelt har været stigende i de sidste 15 år. Stigningen vurderes både et ændret indvindingsmønster og det ændrede klima med mere nedbør og deraf mulig større grundvandsdannelse. Stigningen er særlig markant i den nordlige og sydøstlige del af kommunen.

5.2 Klimatilpasningsplan

Høje-Taastrup Kommunes Klimaplan løber til 2045/11/ og sektionen vedrørende klimatilpasning, beskriver primært de udfordringer kommunen har i fremtiden med højtstående grundvand i den sydøstlige del af kommunen.

Høje-Taastrup Kommune ligger højt og afvander mod Roskilde fjord og Køge bugt gennem vandløb, som ikke giver anledning til betydende oversvømmelser i Høje-Taastrup Kommune. Kommunens kloaksystem er en kombination af fælleskloakerede områder i de gamle bydele i Taastrup og Hedehusene samt separatkloakering i de nyere bydele i bl.a. Fløng og Høje-Taastrup. Beregninger udført i forbindelse med klimatilpasningsplanen fra 2013, af kloaksystemernes kapacitet til fremtidige klimaforandringer har vist, at der kun er få udfordringer, hvoraf nogle allerede er løst, og de resterende er planlagt løst.

Høje-Taastrup Kommunes største problem er et stødt stigende overfladenært grundvandsspejl, særligt i den sydøstlige del af kommunen, herunder også i den centrale del af Høje Taastrup og Taastrup By. Undersøgelser af grundvandsforholdene i området peger på, at grundvandstigninger primært skyldes klimaforandringerne i form af mere, hyppigere og kraftigere nedbør og i mindre grad et ændret indvindingsmønster for grundvand. Mange borgere i de berørte områder oplever derfor problemer med vand og fugt i kældre, særligt når det regner.

I 2014 lukkede HOFOR indvindingen på Store Vejleå Kildeplads, der frem til lukningen oppumpede omkring 1.2 mio. m³ afværgvand årligt. I samarbejde med Høje Taastrup Fjernvarme indledte Høje-Taastrup Kommune i 2016-17 et projekt, som udnytter varmen i grundvandet til opvarmning af boliger i området og sænker grundvandet, hvilket kan reducere udfordringerne med vand og fugt i boligernes kældre.

Høje Taastrup Fjernvarme pumper det højtstående grundvand op via to dybe borer. Herefter ledes vandet ind i det eldrevne varmepumpeanlæg ved Mølleholmen. Når varmen er udnyttet i vandet, ledes det afkølede vand efterfølgende ud i Mølleåen. Der oppumpes cirka 1,4 mio. m³/år.

I 2025 er der trådt ny lovgivning i kraft der udvider spildevandsforsyningens muligheder for at håndtere terrænnært grundvand. Disse muligheder vil blive afsøgt og indarbejdet, næste gang kommunens spildevandsplan bliver opdateret.

I de områder hvor kollektive løsninger ikke kan lade sig gøre, har borgerne som hovedregel selv har ansvar for sikring af deres kælder mod opstigende grundvand.

I forbindelse med valget af løsninger til håndtering af det højtstående grundvand, vil Høje-Taastrup Kommune sikre, at beskyttelsen af drikkevandsinteresserne sker i overensstemmelse med de statslige interesser.

5.3 Indsatsplaner

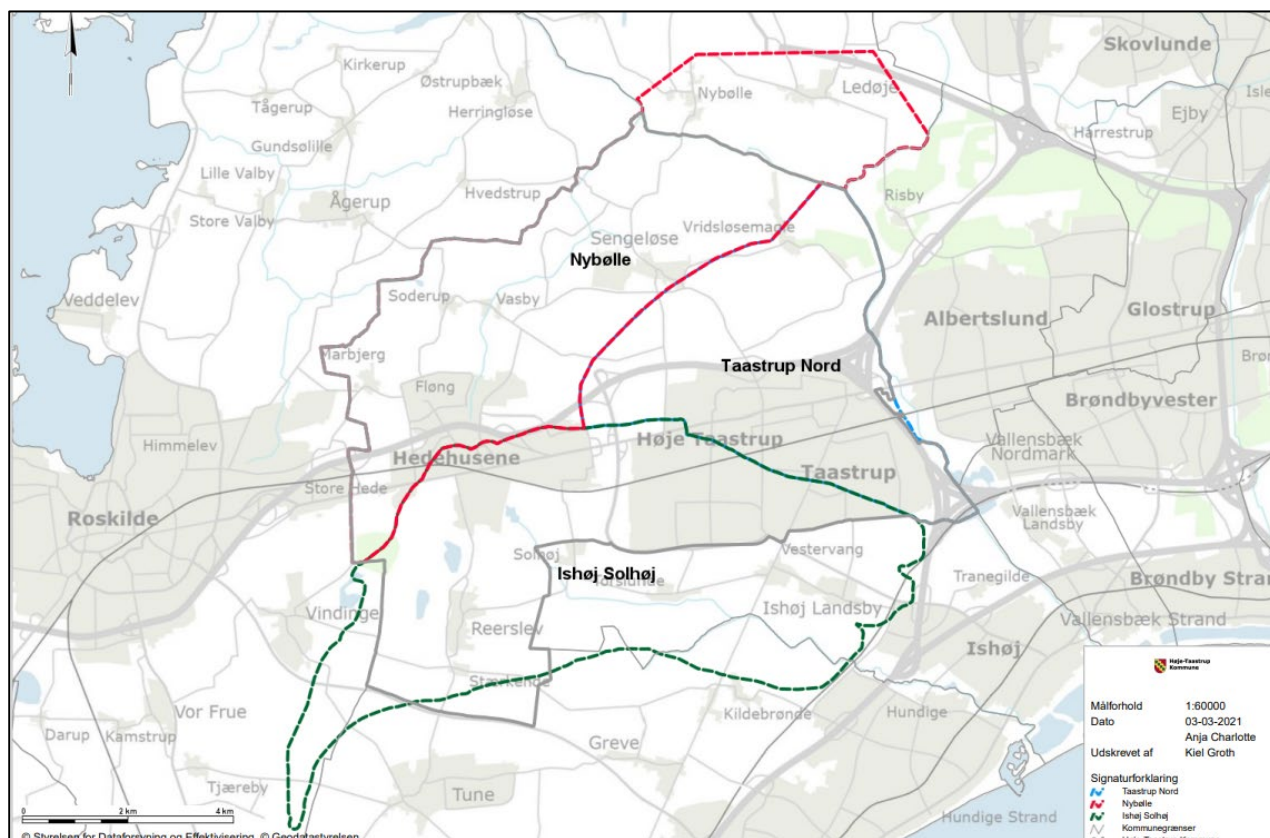
En indsatsplan for grundvandsbeskyttelse er en handlingsplan, der koordinerer aktiviteter for at beskytte grundvandet i et bestemt område. En indsatsplan er baggrunden for, og et prioriteringsværktøj for at vandværkerne kan investere i grundvandsbeskyttelse i deres indvindingsområde. Planen angiver, hvem der er ansvarlig for at gennemføre de forskellige indsatser, og hvornår de gennemføres. En indsatsplan er en aftale mellem aftaleparterne om disse forhold.

Den statslige grundvandkortlægning i Høje-Taastrup Kommune er geografisk inddelt i tre dele: Ishøj-Solhøj indsatsområde, Taastrup Nord indsatsområde og Nybølle Indsatsområde. Taastrup Nord Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse blev vedtaget i 2010 /3/, og er udarbejdet i samarbejde med Egedal og Albertslund Kommune. Ishøj-Solhøj Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse blev vedtaget i 2018 og er udarbejdet i samarbejde med Ishøj Kommune /4/. Nybølle Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse er under udarbejdelse i samarbejde med Egedal Kommune. Indsatsplanen skal udarbejdes på baggrund af nye statslige udpegninger, der forventes færdige i starten af 2028.

Indsatserne, fastlagt i planerne, er afvejet i forhold til grundvandsressourcens forsyningsmæssige betydning.

Grundvandet kræver beskyttelse og en aktiv grundvandsbeskyttelsesindsats fra bl.a. vandforsyningerne, Region Hovedstaden, virksomheder, kommunen og den enkelte borger. I samspil med eksisterende lovgivning skal indsatsplanerne sikre, at nye forureninger forebygges. Dette sker bl.a. ved at kommunerne foretager målrettede tilsyn på virksomheder, og det sikres, at byudvikling og etablering af nye anlæg sker i henhold til de retningslinjer, som skal sikre, at grundvandsressourcen ikke forringes. Borgerne inddrages ved kampagner mod brug af grundvandstruende stoffer som f.eks. pesticider i haverne. Vandforsyningerne tager et væsentligt ansvar med en screening af vandkemien i oplande til de store kildepladser, så at de kan blive varslet om eventuelle forureningstrusler, der måtte være på vej mod kildepladserne og vandindvindingsboringerne. Varslingen skal bidrage til, at eventuelle trusler så vidt muligt kan afværges, inden de når indvindingsboringerne.

Høje-Taastrup kommunen vil, i det videre arbejde, sikre at der fortsat er overensstemmelse mellem indsatsplanerne, Kommuneplanen og Vandområdeplanerne. De tre indsatsplanområderne fremgår af Figur 6.

5.4 Kommuneplan

I april 2024 vedtog Byrådet i Høje-Taastrup Kommune, Udviklingsstrategien 2024-2036. Med Udviklingsstrategien besluttede Byrådet, at der skal ske en fuld revision af Kommuneplan 2021.

Kommuneplanen skal omfatte en periode på 12 år. I kommuneplanen fastlægges retningslinjer for arealanvendelsen i kommunen, herunder for udlægning af arealer til erhverv. Det kan dreje sig om nyudlæg til erhverv eller om ændringer, der betyder, at arealer, der tidligere var udlagt til anden anvendelse, udlægges til erhverv /2/.

Kommuneplanen fastsætter tillige rammer for indholdet af de lokalplaner, som skal realisere planlægningen, jf. planlovens § 11 b. Der kan ikke lokalplanlægges for områder, der ikke er fastlagt kommuneplanrammer for. Rammerne kan eksempelvis fastsætte, hvilken konkret anvendelse og, hvilke virksomhedstyper, der kan lokalplanlægges for. I rammerne kan indskrives krav om tekniske tiltag f.eks. i forhold til, hvordan grundvandsbeskyttelsen sikres med lokalplanen /2/.

Kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger. Varetagelse af grundvandshensyn udgør en væsentlig forudsætning for kommunernes fysiske planlægning, og der skal i kommuneplanen redegøres for, hvorledes grundvandsbeskyttelsen er varetaget i planlægningen for arealanvendelsen /2/.

I *"Bekendtgørelse om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse" /1/,* skal risikoen for forurening af grundvandet vurderes i forbindelse med nye arealudlæg.

Af bilag 1 i *"Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse" /2/,* fremgår det hvilke anlæg som udgør en væsentlig fare for forurening af grundvandet. Som udgangspunkt skal OSD, indvindingsoplande og BNBO friholdes fra anlæg, som er opført på denne liste, som ikke er udtømmende.

For områder med OSD, indvindingsområder til almen vandforsyning, sårbare grundvandsdannende områder (SGO), følsomme indvindingsområder (NFI og IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), som Høje-Taastrup Kommune vurderer ikke kan friholdes for byudvikling gælder, at byudvikling kun kan finde sted i det omfang, det sker uden risiko for forurening af den nuværende og fremtidige grundvandsressource.

Hvis kommunen, gennem redegørelsen til kommuneplanens forudsætninger, har godtgjort, at der under forudsætning af tekniske tiltag, der kan forebygge faren for forurening, kan planlægges i OSD eller indvindingsoplande for en aktivitet, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet, skal de tekniske tiltag angives i kommuneplanens rammer for lokalplanlægning (bebyggelsesforhold) /2/.

De tekniske tiltag, som er angivet i rammerne, skal indgå som bestemmelser i en kommende lokalplan for det aktuelle område. Lokalplanbestemmelserne har direkte retsvirkning og er styrende for de faktiske fysiske forhold, der kan etableres inden for lokalplanområdet. Kommunen skal sikre at de tekniske tiltag, der angives i rammerne, kan udmøntes i lokalplanlægningen i henhold til planlovens § 15, stk 2 (lokalplankataloget) /2/.

5.6 Spildevandsplan

Spildevandsplaner fastsætter rammerne for håndtering af regnvand. Regnvand håndteres primært via fælles eller separat kloakeret kloaksystem. Spildevandsplanen giver mulighed for at etablere lokal nedsivning, såfremt dette er muligt i forhold til jordbundsforholdene. Spildevandsplanen er en sektorplan, der ligesom vandforsyningsplaner skal være i overensstemmelse med kommuneplanen /2/.

Høje-Taastrup Kommunes Spildevandsplan 2012-2021 /7/ indeholder en række oplysninger om eksisterende og planlagte kloakeringsområder samt renseforanstaltninger, og har til formål at beskytte kommunens søer, vandløb og grundvandsressource.

Spildevandsplanen og den kommende revision vil fokusere på:

- At øge rensning af overfladevand inden udledning til vandløb og søer
- At nedsive regnvand, hvor dette er muligt i forhold til sikring af den nuværende og fremtidige grundvandsressource samt jordbundsforhold
- At sikre et velfungerende og tæt kloaksystem
- At sikre en forsat forbedret håndtering af spildevand

Spildevandsplanens grundlæggende formål er at sikre en forsvarlig håndtering, så påvirkningen af vores overflade samt grundvandsressource bliver så begrænset som mulig.

6. BYUDVIKLING

Planforholdene er beskrevet med afsæt i ændringer i Kommuneplan 2025 i forhold til Kommuneplan 2021.

Byudvikling skal ske på et bæredygtigt grundlag, hvor der tages hensyn til natur og miljø, infrastrukturelle løsninger, energibesparende- og klimatilpassede løsninger, sundhedsfremmende tiltag samt løsninger til beskyttelse af grundvandet.

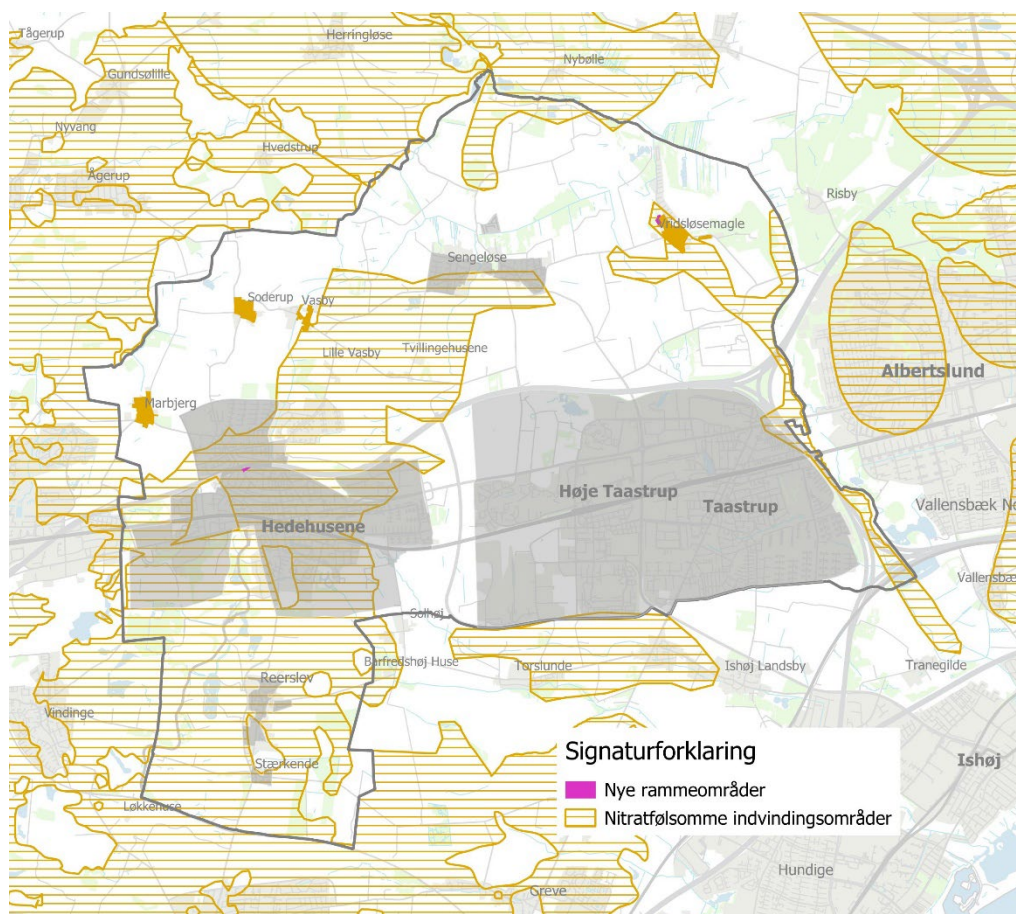
Byudvikling og restrummelighed skal inddrages som en del af grundvandsredegørelsen, hvis der inden for OSD eller indvindingsoplande udlægges nye arealer i kommuneplanen eller arealanvendelse ændres af eksisterende kommuneplanlagte arealer, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

En væsentlig del af de eksisterende rammeudlæg i kommuneplanen er placeret i områder udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Hele Høje-Taastrup Kommune er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), og alle eksisterende planrammer ligger derfor i OSD.

Med Høje-Taastrup Kommuneplan 2025 udlægges og udvides følgende rammeområder:

- 6.BE.4 i Vridsløsemagle udvides med mulighed for boliger ved Skovkildevej
- 3.F.6 i Hedehusene til fritidsanlæg

Alle de nye udlæg giver udelukkende mulighed for nye boliger og er derved ikke grundvandstruende.

Figur 7. Udbredelse af NFI samt udlæg og nye i rammeområder i Kommuneplan 2025.

Det er fortsat stor restrummelighed til erhverv i Kommuneplan 2025 og restrummeligheden øges ikke, og der udlægges ikke nye områder til erhverv.

Høje-Taastrup Kommunes areal er 78 km², hvoraf ca. 1/3 er befæstede byzone (26 km²) og ca. 2/3 ubefæstede landzone (52 km²). Befæstelsesgraden har kun begrænset betydning for grundvandsdannelse i Høje-Taastrup Kommune, og hovedparten af indvindingsoplandene til almen vandforsyning ligger i ubefæstede områder /6/.

7. RESTRUMMELIGHED

I Høje-Taastrup Kommune er fortsat en restrummelighed til erhverv, og i Kommuneplan 2025 udlægges der ikke nye arealer til erhverv. Områderne med restrummelighed ligger inden for byafgrænsningerne.

Erhvervsområderne med restrummelighed er beliggende i områder med drikkevandsinteresser, da hele kommunen er omfattet af OSD. Rammerne for lokalplanlægning rummer en række betingelser og hensyn, blandt andet til grundvandet, samt til omgivende forureningsfølsomme områder, der skal tages i forbindelse med lokalplanlægningen.

8. REFERENCER

- /1/ Bekendtgørelse om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse. BEK nr. 1697 af 21/12/2016.
- /2/ Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse. Miljø-og Ligestillingsministeriet, 2017.
- /3/ Høje-Taastrup Kommune m.fl., 2010: Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i indsatsområde Taastrup Nord. Hovedrapport.
- /4/ Høje-Taastrup Kommune m.fl., 2018: Ishøj – Solhøj Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse
- /5/ Høje-Taastrup Kommune. Grundvandsmodel. Udarbejdet af NIRAS januar 2014
- /6/ Høje-Taastrup Kommune. Grundvandsredegørelse 2021
- /7/ Høje-Taastrup Kommune. Spildevandsplan 2017-2021
- /8/ [Høje-Taastrup Kommune. Vandforsyningsplan 2021](#)
- /9/ Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Sjælland.
- /10/ [Miljøstyrelsen. MiljøGIS for vandområdeplanerne 2021-2027](#)
- /11/ [Høje-Taastrup Kommune. Klimaplan 2045](#)